

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 9P/227/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5121209272
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Lečko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2021:5121209272.2

Uznesenie

Okresný súd Žilina vo veci starostlivosti o maloleté dieťa:

G. J., nar. XX.XX.XXXX,

bytom B. cesta XX/XX, Z. Z., t. č. Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matka V. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. cesta XX/XX, Z. Z. a otec E. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. R. XX, H., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v nasledovnom znení:

I. Súd ukladá Centru pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149, Liptovský Hrádok povinnosť odovzdať maloletého G. J., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra Hlohovec, Zámok 1, Hlohovec.

II. Toto neodkladné opatrenie je vo výroku I. vykonateľné dňom jeho nariadenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 05.11.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina (ďalej len „ÚPSVaR Žilina“), ktorým sa navrhovateľ domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým sa Centru pre deti a rodiny Liptovský Hrádok uloží povinnosť odovzdať mal. Daniela do starostlivosti Reedukačného centra Hlohovec.

2. Svoj návrh odôvodnil tým, že Okresný súd Žilina uznesením č. k. 30P/45/2020-295 zo dňa 07.04.2021 nariadil ústavnú starostlivosť o maloletého G. J. v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.04.2021 a maloletého G. umiestnili do CDR (Liptovský Trnovec) dňa 07.05.2021. V centre sa rozhodli vzhľadom k blížiacemu sa koncu školského roka, že G. bude dochádzať denne do svojej školy v Žiline, t. j. Stredná odborná škola poľnohospodárstva a služieb na vidieku Žilina. Dňa 24.05.2021 sa na ÚPSVaR Žilina uskutočnila prípadová konferencia. Zamestnanci CDR uviedli, že G. sa adaptoval v centre dobre. Pravidlá rešpektuje. Ostatné deti rešpektujú jeho výstredné obliekanie. Dvakrát sa vrátil zo školy neskôr, avšak informoval vychovávateľku. Navštevuje pedopsychiatrickú ambulanciu. G. uviedol, že sa má fajn, v zariadení si zvykol. Chcel by sa naučiť zvládať svoje emócie, chce na sebe pracovať a potom sa vrátiť domov. Chcel by, aby aj mama zmenila svoje správanie. Doma ju nerešpektoval, nebola pre neho autoritou. Matka uviedla, že doma nevedela s G. komunikovať, nerešpektoval ju. Ona má zdravotné problémy, ktoré sa narušenými vzťahmi zhoršovali. Otec maloletého uviedol, že G. nemá záujem u neho bývať. V Žiline má svoj okruh kamarátov. Dňa 16.06.2021 sa na oddelenie dostavili pracovníci CDR Liptovský Hrádok a uviedli, že

potrebujú riešiť problémy s maloletým G.. G. začal hľadať výhovorky, aby nemusel ísť do školy (stratená kartička, zdravotné problémy, vymyslený kontakt s pozitívnym človekom). Potom ako mu dohovárali a uviedli, že môže dôjsť ku zmene zariadenia, tak sa začal vyhrážať, že si niečo urobí. Uviedli tiež, že aj v škole má Daniel problémy so správaním. Nasledujúci deň im bola doručená správa CDR so záverom, že aktuálne centrum nie je pre dieťa vhodným zariadením a nebudú mu môcť zabezpečiť adekvátne vzdelávanie a starostlivosť po všetkých stránkach. Navrhli zvážiť iné vhodnejšie režimové zariadenie. ÚPSVaR Žilina písomne požiadal Diagnostické centrum v Záhorskej Bystrici o vyjadrenie sa k uvedenej správe. V odpovedi zo dňa 30.06.2021 je uvedené, že po absolvovaní diagnostického pobytu neodporučili pre maloletého G. umiestnenie v reedukačnom centre kvôli osobnostným charakteristikám maloletého, ktoré sú v režimovom zariadení s problémovými adolescentnými chlapcami rizikové. Okrem charakteristík vzťahujúcich sa na jeho nevyhranený sexuálny vývin a vyzývavé správanie je G. aj všeobecne konfliktný, a preto umiestnenie v reedukačnom centre stále považujú za rizikové. Keďže však je u G. nepriaznivý vývin porúch správania a na Slovensku nie je účelové režimové zariadenie zamerané pedopsychiatricky a psychoterapeuticky, sa prikláňa DC k umiestneniu v reedukačnom centre, avšak so zdôraznením potreby súbežnej pedopsychiatrickej a psychoterapeutickej starostlivosti. Matka mailom oslovila Súkromné liečebno-výchovné sanatórium v Senci ohľadom možného prijatie jej syna na pobyt do ich zariadenia. Dňa 26.07.2021 dostala odpoveď, že pobyt v ich zariadení je v kontraindikácii s Danielovým prežívaním a mohol by pre neho znamenať nepríjemnú psychickú záťaž a viesť k ohrozeniu jeho zdravia. Maloletý G. bol od začiatku umiestnenia v CDR uvoľňovaný na víkendové pobyty ku svojim rodičom, hlavne ku matke. Počas letných prázdnin bol u oboch rodičov, taktiež bol aj v divadelnom tábore. Počas návštevy v rodine 22.07.2021 sa s ním rozprávali o dôvodoch pre ktoré CDR žiada zmenu zariadenia. Pani P. v telefonickej rozhovore zo dňa 30.07.2021 uviedla, že s G. nemá problémy. Čaká ju v septembri 2021 operácia s následnou rekonvalescenciou, pričom by následne zvážila podanie návrhu na zrušenie ústavnej starostlivosti. CDR Liptovský Hrádok zaslalo dňa 20.08.2021 žiadosť o sprostredkovanie rediagnostiky mal. G.. Uvedenú žiadosť zaslali do Diagnostického centra Záhorská Bystrica na vyjadrenie. Centrum dňa 09.09.2021 zaslalo odpoveď, že rediagnostiku v takom krátkom čase po diagnostike nepovažujú za potrebnú a v prípade pretrvávania problémov s maloletým doporučujú umiestnenie v Reedukačnom centre Hlohovec. V tomto školskom roku mal. Daniel pokračuje v štúdiu na svojej strednej škole v Žiline. Škola zatiaľ neohlásila problémy s maloletým. Od začiatku septembra CDR priebežne oznamovalo aké problémy majú s Danielom. Tieto sú zhrnuté v správe zo dňa 28.09.2021, v závere ktorej CDR žiada zmenu zariadenia s ohľadom na vyskytujúce sa poruchy v správaní dieťaťa a kde mu bude poskytnutá vzhľadom na jeho emocionálny vývin odborná starostlivosť. Pred zaslaním správy sa uskutočnila ďalšia prípadová konferencia, a to dňa 22.09.2021. Vyjadrenie CDR: U G. sa striedajú pokojné obdobia s problémovými. G. má sebapoškodzovacie prejavy, bol viackrát pod vplyvom alkoholu a bol vulgárny. Do školy chodí v Žiline, a preto je sťažnený ich dohľad nad ním. Je potrebné s G. viac pracovať, avšak na to nemajú dostatočnú kapacitu zamestnancov a výchova je preťažovaná. Keďže sú zariadením otvoreného typu, neodkážu maloletého ochrániť. Pedopsychiater zvýšil maloletému dávku liekov. G. uviedol, že si uvedomuje svoje nevhodné správanie, niekedy je výbušný, nedokáže to sám ovládať. V škole je spokojný. V CDR je spokojný, má tam aj niekoľko kamarátov. Do reedukačného centra nechce ísť, nemyslí si, že je to pre neho vhodné zariadenie. Matka uviedla, že ju čaká operácia a následná rekonvalescencia. Návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti zatiaľ nebude podávať. So zmenou zariadenia na reedukačné centrum nesúhlasí. Otec (mailom) oznámil: Trvalý pobyt G. v našej rodine by nebol na prospech jemu ani mojej rodine. G. potrebuje dohľad, čo neviem zabezpečiť. Vzhľadom na Danielove intelektové schopnosti a jeho sexuálnu nevyhranenosť si myslím, že v prostredí reedukačného centra by trpel. Víkend po uskutočnenej prípadovej konferencii strávil G. u svojej matky v Lietavskej Lúčke, pretože bol chorý. V nedeľu sa išiel prejsť a večer bol privezený RZP po požití alkoholu a suicidálnymi úmyslami do Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Žiline. Po prepustení z nemocnice bol G. u matky a následne prevezený do CDR v Liptovskom Trnenci. Po vyšetrení pedopsychiatrom MUDr. Naďom bola doporučená jeho hospitalizácia na detskom psychiatrickom oddelení. Od 07.10.2021 bol G. na detskej psychiatrii v Martine. Počas hospitalizácie došlo k udalostiam, ktoré sú popísané v prepúšťacej správe a ktoré mali za následok jeho premiestnenie dňa 15.10.2021 na psychiatrické oddelenie Fakultnej nemocnice s poliklinikou v Prešove. Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok navrhovateľovi zaslalo uvedenú správu s tým, že aj vzhľadom na doporučenie psychiatra v prepúšťacej správe (vhodné umiestnenie do reedukačného centra) trvajú na tom, aby bol maloletý premiestnený do režimového zariadenia. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že u G. sa problémy so správaním objavujú už od detského veku. Rodičia ich riešili zmenami zverenia, pobytmi syna v liečebno-výchovných sanatóriách, návštevami psychológov, návštevami pedopsychiatrov, bol hospitalizovaný na psychiatrii a absolvoval diagnostický pobyt. Efekt prijatých opatrení bol však vždy

krátkodobý. Matka nakoniec podala na súd návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti. Problémové správanie sa však prejavuje aj v aktuálnom zariadení. G. je intelektovo dobre disponovaný, bystrý, rozhladený, sociálne zdatný. Problematická je jeho nezrelosť, je emocionálne labilný, striedajú sa u neho nálady. Má sklony k afektívnym výbuchom. Psychiatrické závery: porucha aktivity a pozornosti, disharmonický osobnostný vývin, nerovnomerný psychosexuálny vývin s prvkami transvestitizmu dvojitej roly bez prejavov genderovej dysfórie, syndróm porúch spávania a emócií. Aktuálne matka ani otec nemajú záujem o zverenie syna do svojej starostlivosti. Centrum pre deti a rodiny žiada zmenu zariadenia, v ktorom bude G. poskytovaná adekvátne psychologická a psychoterapeutická starostlivosť a kde nebude v otvorenom prostredí. U maloletého nevidujú priestupkovú ani trestnú činnosť. Centrum pre deti a rodiny so špecializovanou skupinou pre chlapcov s poruchami správania na Slovensku nevidujú. Umiestnenie Daniela do reedukačného centra navrhovateľ nepovažoval za najlepší záujem dieťaťa vzhľadom k diagnostickým záverom a samotnej osobnosti maloletého. Dňa 08.10.2021 požiadal navrhovateľ o usmernenie Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava. Dňa 25.10.2021 obdržali odpoveď - doporučené umiestniť maloletého do reedukačného centra. Dňa 18.10.2021 požiadali Reedukačné centrum Hlohovec o súhlas s prijatím maloletého Daniela do ich zariadenia. Reedukačné centrum zaslalo kladnú odpoveď. Maloletý G. bude 05.11.2021 prepustený z nemocnice v Prešove do starostlivosti CDR Liptovský Hrádok. Navrhovateľ vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, so zreteľom na doporučené psychiatriu navrhuje súdu vydať neodkladné opatrenie.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

6. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

7. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

8. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

9. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je bezodkladne upraviť pomery účastníkov, ak je to potrebné. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov.

10. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 30P/45/2020-295 zo dňa 07.04.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.04.2021, súd rozhodol tak, že nariaďuje ústavnú starostlivosť o maloletého G. J., nar. XX.XX.XXXX v zariadení Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého G. výživným vo výške 30,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149 s účinnosťou od umiestnenia maloletého v zariadení. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého G. výživným vo výške 250,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149 s účinnosťou od umiestnenia maloletého v zariadení. Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 30P/192/2017-158 zo dňa 09.04.2018 o úprave práv a povinností k maloletému Danielovi. Súd zastavuje konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletého Daniela podaný na Okresný súd Žilina dňa 11.01.2021. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

11. Zo správy Diagnostického centra Trstínska 2, Bratislava - Záhorská Bystrica zo dňa 30.06.2021 vyplýva, že vzhľadom na nepriaznivý vývin porúch správania u G. po ukončení diagnostického pobytu - konkrétne výrazne neprispôsobivé, agresívne a asociálne správanie v škole a tiež v CDR Liptovský Hrádok a tiež vzhľadom nato, že na Slovensku nie je účelové zariadenie zamerané pedopsychiatricky a psychotherapeuticky, čo by bolo pre G. vhodnejším riešením, sa napokon prikláňajú k umiestneniu v reedukačnom centre, avšak so zdôraznením súbežnej pedopsychiatrie a psychotherapeutickej starostlivosti.

12. Zo správy o mal. dieťati z Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok zo dňa 28.09.2021 vyplýva, že v záujme ochrany zdravia, ale aj komplexného zdravého vývinu dieťaťa je potrebné pristúpiť k zmene zariadenia, ktoré s ohľadom na vyskytujúce sa poruchy v správaní dieťaťa a jeho emocionálnom vývine dokáže maloletému poskytnúť odbornú starostlivosť.

13. Z prepúšťacej správy Psychiatrickej kliniky JLFUK a UNM zo dňa 15.10.2021 vyplýva, že vzhľadom na chronický priebeh porúch správania u pacienta je vhodné umiestnenie do reedukačného zariadenia.

14. Z odpovede Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 25.10.2021 vyplýva, že Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny navrhuje umiestnenie maloletého do reedukačného zariadenia Hlohovec.

15. Zo súhlasu s prijatím zo dňa 22.10.2021 vyplýva, že Reedukačné centrum Hlohovec súhlasí s prijatím mal. G..

16. Súd sa oboznámil s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj s jeho prílohami a dospel k záveru, že nariadenie neodkladného opatrenia - odovzdanie mal. dieťaťa do starostlivosti Reedukačného centra Hlohovec, je osvedčené.

17. Pri svojom rozhodovaní mal na zreteli ako prvoradé hľadisko záujem mal. dieťaťa. Nad mal. dieťaťom bola uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 30P/45/2020-295 zo dňa 07.04.2021, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.04.2021, nariadená ústavná starostlivosť v zariadení Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, Hviezdoslavova 149 (ďalej len CDR). Pracovníci CDR avizovali už 16.06.2021 pracovníkom ÚPSVaR Žilina problémy s mal. G., pričom navrhli zabezpečiť vhodnejšie režimové zariadenie, nakoľko sú zariadením otvoreného typu a maloletého nedokážu ochrániť. Maloletý bol dňa 26.09.2021 prijatý do Fakultnej nemocnice s poliklinikou Žilina po požití alkoholu s následnými suicidálnymi úmyslami. Matka odmietla hospitalizáciu maloletého a zobrala ho do domácej starostlivosti. Od matky bol mal. Daniel prevezený naspäť do CDR. Po vyšetrení pedopsychiatrom bola odporúčaná jeho hospitalizácia na psychiatrickom oddelení. Počas hospitalizácie na Psychiatrickej klinike v Univerzitnej nemocnici Martin mal mal. G. požit v suicidálnom pokuse žieravinu, čo sa však objektívne nepotvrdilo (účelové demonštratívne správanie). Po konzultáciách bol preložený na oddelenie detskej psychiatrie vo Fakultnej nemocnici Prešov, kde bol hospitalizovaný od 15.10.2021 do 05.11.2021, kedy bol v zlepšenom stave prepustený v doprovode pracovníka CDR do ambulantnej starostlivosti. Na základe vyššie uvedeného mal súd osvedčené, že nariadená ústavná starostlivosť neplní svoj účel. U mal. G. sa prejavujú poruchy správania, sú prítomné suicidálne úmysly. Matka ani otec maloletého v súčasnosti nie sú schopní zabezpečiť adekvátnu starostlivosť o mal. dieťa. Vzhľadom na chronický priebeh porúch správania maloletého s prihliadnutím na odporúčania Diagnostického centra Trstínska 2, Bratislava - Záhorská Bystrica ako aj Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny a ošetrovujúcich lekárov maloletého, dospel súd k záveru, že aktuálne je ohrozený mravný vývin, život i zdravie maloletého. Maloletý potrebuje, aby s ním bolo intenzívne odborne pracované v uzatvorenom systéme s presnými pravidlami. Nakoľko na Slovensku nie je účelové režimové zariadenie, ktoré by bolo zamerané pedopsychiatricky a psychotherapeuticky, je v súčasnosti jedinou možnosťou umiestnenie maloletého v reedukačnom centre. Z dôvodu, aby bol u mal. dieťaťa zabezpečený riadny psychický, fyzický a sociálny vývin, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozhodnutia.

18. Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné dňom jeho nariadenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, a to do 15 (pätnásť) dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Žilina.

V odvolaní je potrebné:

- uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, spisová značka,
- označiť rozhodnutie, proti ktorému odvolanie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde prvej inštancie a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak osoba povinná podľa tohto rozhodnutia dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže osoba oprávnená z rozhodnutia podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.